

— Τώρα αγάπη μου είνε μεσάνυχτα. 'Ο κ. Χρυσιάδης δὲν πρέπει νὰ κάμῃ ἀδικὰ τὸν περίπατό του. Βλέπεις ὁ καιρὸς κρύος· φοβοῦμαι μὴν πάθῃ καταρροή.

'Ο Λάμπρος ἠθέλησε νὰ τὴν κρατήσῃ, ἀλλὰ ἐκεῖνη ἐγλίστησε ἀπὸ τὰ χέρια του καὶ ἄρπαξε τὸν βραχίονα τῆς 'Ανθούλας.

'Ενῶ στὴ θύρα τοῦ δρόμου ἀποχαιρετοῦσε τὸ Λάμπρο καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ μὴν τὴν συνοδεύσῃ, πέρασε ὁ κ. Χρυσιάδης καὶ ἐξερόβηξε ἀπειλητικῶς.

*

'Ο Λάμπρος, ὁ εὐτυχησμένος Λάμπρος, ἔχει τώρα θάρρος καὶ δυνάμεις διὰ νὰ ἐργασθῇ καὶ συλλογίζεται, πόσων ἀγαπᾶται!. Διὰ νὰ εὕρῃ τὸ ἀσθενὲς ἐκεῖνο πλασματάκι τὴν δύναμιν νὰ ἀντισταθῇ καὶ νὰ ὑπερασπισθῇ μὲ τόσῃ τέχνῃ — ναὶ ἀγαπᾶται πολὺ!

'Η 'Ανθούλα, συλλογίζεται ἂν ὁ Λάμπρος θὰ ἐφέρετο εἰς ὅμοιαν περίστασιν, ὅπως ἐφέρθη ἡ Φωφῶ καὶ διστάζει λιγάκι μὴν τὴν ἐκτίμησιν τῆς διὰ τὸν Λάμπρον· ἐπειδὴ ἡ πικρὰ πείρα, ἡ ὁποία τὴν ἀφῆκε γεροντοκόρη, τῆς ὑπενθυμίζει: ὅτι οἱ ἄνδρες, ὄχι μόνον δὲν ἐννοοῦν νὰ θυσιαστοῦν, ἀλλ' οὔτε νὰ θυσιάσουν καὶ αὐτὰς ἀκόμη τὰς ἰδιοτροπίας των.

'Η κ. Ζωήτσα, κρατεῖ στὸ χέρι τῆς ἓνα γράμμα καὶ πηγαίνει καὶ ἔρχεται, ἀναμμένη, ἐνῶ ἡ συντροφάδα τῆς ἐλησμονήσε τὸ σιγάρο τῆς στυστό, τὸ φλυτζάνι τοῦ καφέ γεμάτο καὶ τὸ στόμα τῆς ἀνοικτό.

'Η κ. Ζωήτσα ξαναδιαβάζει τὸ γράμμα καὶ ἡ συντροφάδα σταυροκοπεῖται.

'Αγαπητὴ κυρία.

Χθὲς, ὅπως διόλου τυχαίως (!) ἐπερνοῦσα ἀπὸ τὴν ὁδὸν Νανὲ καὶ εἶδα τὴν κόρην σας νὰ βγαίῃ ἀπὸ τὸ σπῆτι τοῦ ἀραβωνιαστικοῦ τῆς.

Ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἐκτίμησι τοῦ τρέφω γιὰ σᾶς, ἀποφασίζω νὰ πείσω τὸν ἑαυτό μου, ὅτι δὲν εἶδα τίποτε, ἂν ὅμως καὶ σεῖς, ἀναγνωρίζουσα τὴν θυσίαν μου, ἀποφασίσετε νὰ διπλασιάσετε τὴν προίκα.

Νικ. Χρυσιάδης.

'Η Φωφῶ, ἐμβῆκε νὰ πάρῃ τὴν ἐργασίαν τῆς.

— Διάβασε αὐτὸ ἐδῶ τὸ γράμμα· εἶνε ἀλήθεια, κόρη ἀχάριστη!

— Ναί, μητέρα εἶνε ἀλήθεια· εἶπεν ἡ κόρη μὲ γαλήνην.

'Η κ. Ζωήτσα ἐλιποθύμησε καὶ ἀφοῦ συνῆλθε, ἀποφασίζει βλέπουσα τὰ δάκρυα τῆς Φωφῶς, νὰ τῆς δώσῃ τὸν Λάμπρον, ἀλλὰ . . . μὲ ὀλιγωτέραν προίκα, (τὸ ἀπεφάσισε ἀπὸ φιλαργυρίαν εἶπε μίαν κακὴν γλώσσα).

— Καλὲς αὐτὰ τὰ πράγματα τὰ περίμενες ἀπὸ τῆ Φωφῶ μου, ποῦ πειὰ ἐσὺ ξέρεις, Μαριορίτσα μου, πῶς τὴν ἀνέβρεψα;

— Τί νὰ πῆς; χάλασε ὁ κόσμος.

Υ. Γ. Φαντασθῆτε, τί ὠραίος ποῦ θὰ ἦτο ὁ κόσμος, πρὶν χαλάσῃ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΝΕΑ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

'Αν ὅσος κόσμος βρίσκεται
'Ὅλος ἐσένα ὑμνοῦσε
Γιὰ τὸ οὐράνιο σῶμά σου,
Ποῦ μ' ἔκαμε τρελλό
Πιστεύω πῶς ἀγνόηρα
Δὲ θὰ σὲ μελετοῦσε,
Καθὼς ὅταν προδεύχομαι
'Εγὼ παρακαλῶ.

'Απιστος δὲν γεννήθηκα,
'Αλλὰ θεομὰ τὰ θεῖα,
Ποῦ ἀπὸ μικρὸς διδάχτηκα
Τώρα δὲν προσκυνῶ,
Γιατὶ καινούρια ἐφάνηκες
'Σ τὸ στῆθος μου θρησκεία
Κι' ὅλο τὸν πόθο ἐχάρισα
'Σ ἐσένα τὸν ἀγνό.

ΑΝΔΡ. ΒΡΑΝΑΣ

ΧΡΟΝΙΚΑ

Φιλολογικά

'Ο δοκιμώτατος ἑλληνιστῆς κ. Γρηγόριος Βερναρδάκης ἐξετύπωσε πρὸ μικροῦ ἐν Λειψίᾳ τὸ πολυβούλητον τοῦ Πλουτάρχου πονημάτιον περὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς μετὰ σοφῶν κριτικῶν σημειώσεων, προσφωνήσας τὴν ἐκδοσιν εἰς τὸν 'Ερνέστον Κούρτιον ἐπὶ τῇ εὐκαρίᾳ τῆς ὀγδοηκονταετηρίδας του.

— 'Ετερον ἀξιόλογον βιβλίον, 'Επικτήτου Διατριβῆ τοῦ 'Αρριανοῦ, ἐξεδόθησαν ἐπ' ἴσης ἐν Λειψίᾳ, κριτικῆ ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐν Γράτς καθηγητοῦ Σέγκλ, ἐπισυναψαντος ἐν τέλει, μετὰ κριτικῶν διορθώσεων, καὶ τὸ 'Εγγειρίδιον τοῦ 'Επικτήτου.

— Κατὰ τὸ «'Αθηναῖον» ἐκδίδεται προσεχῶς ἐν Λονδίῳ σπουδαιότατον καὶ πολυτελέστατον πόνημα περὶ τῆς 'Αγίας Σοφίας, προῖον πολυετοῦς συνεργασίας δύο σοφῶν ἀνδρῶν, τοῦ μὲν ἀρχιτέκτονος, τοῦ δὲ ἀρχαιολόγου.

— 'Εδῆ μοσιεὺθῆ ἐσχάτως ἐν Λονδίῳ ὁ πρῶτος τόμος τοῦ περὶ ἑλληνικῶν διαλέκτων μεγάλου συγγράμματος τοῦ ἀμερικανοῦ καθηγητοῦ Σμύθ, πραγματευόμενος ἐν ἑπτακοσίαις ὡς ἔγγιστα σελίσιν περὶ τῆς ἰωνικῆς διαλέκτου.

'Επιδημιολογικά

Τὴν 27 Αὐγούστου ἠγγέλλθη τηλεγραφικῶς ἐκ Βερολίνου ὁ θάνατος τοῦ διασήμευ φυσικοῦ καὶ φυσιολόγου Χέλμχολτς. 'Ο 'Ερμάννος-Λουδοβίκος-Φερδινάνδος φῶν Χέλμχολτς ἐγεννήθη ἐν Ποτσδάμ, τὴν 31 Αὐγούστου 1821. Διατελέσας στρατιωτικὸς ἰατρός ἀπὸ τοῦ 1845 μέχρι τοῦ 1848, διορίσθη κατόπι καθηγητῆς τῆς Φυσιολογίας εἰς τὰ Πανεπιστήμια τῆς Καϊνιζβέργης, τῆς Βόννης, τῆς 'Αϊδελβέργης, βραδύτερον δὲ τῆς Φυσικῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Βερολίνου. Ἀπὸ τοῦ 1857 διετέλει μέλος τακτικὸν τῆς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ 'Ακαδημίας τῶν

Γ. Ἀγγελόπουλος
καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου

Ἐπιστημῶν, ἀπὸ δὲ τοῦ 1870 ἀντεπιστέλλον τῆς ἐν Παρισίοις, ἐν τῇ ὁποίᾳ τῷ 1892 κατέλαβε τὴν διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Δὸν Πέτρου κενωθεῖσαν ἔδραν τῶν ἀλλοδαπῶν ἐταίρων. Ἦτο πρόεδρος τοῦ ἐν Βερολίνῳ Φυσικοτεχνικοῦ Ἀυτοκρατορικοῦ Ἰνστιτούτου, τῷ δὲ 1885 κατέλεξε ὑπὸ τοῦ Ἀυτοκράτορος μεταξὺ τῶν εὐγενῶν. Αἱ σπουδιόταται ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι τοῦ Χέλμχολτς, τόσον ἐπὶ τῆς φυσικῆς ὅσον ἐπὶ τῆς φυσιολογίας, ἐφείλκυσαν ἑνωρὶς τὴν προσοχὴν τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου. Μεταξὺ τῶν πολυπληθῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων, ἀναφέρουμεν τὰ ἐπόμενα: «Περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς Δυνάμεως» (1847) ἐνῷ ἀποδεικνύεται ὅτι οἱ κινητήριοι μῦς ὑπέκουν εἰς τοὺς θεμελιώδεις νόμους τῆς μηχανικῆς. «Περιγραφή ἐνὸς ὀφθαλμικοῦ κατόπτρου» (1851) νέου ὀργάνου χρησιμωτάτου εἰς τὴν ὀπτικὴν, ὑπὸ τοῦ Χέλμχολτς ἐπινοηθέντος. «Ἐγχειρίδιον Φυσιολογικῆς Ὀπτικῆς» (1856) ἔργον φιλοσόφου συγχρόνως καὶ ἐπιστήμονος, ἐν ᾧ ἐκτίθενται ὅλως πρωτότυποι θεωρίαι περὶ τῆς ἀντιλήψεως τῶν χρωμάτων καὶ τῶν ἐσωτερικῶν ἐντυπώσεων. «Φυσιολογικὴ θεωρία τῆς μουσικῆς, στηριζομένη ἐπὶ τῆς ἐρεῦνης τῶν ἀκουστικῶν ἐντυπώσεων» (1862). Ἐκτὸς τούτων ὁ Χέλμχολτς ἐδημοσίευσε πληθὺν ἄλλων μελετῶν ἐπὶ τῶν ἠλεκτροδυναμικῶν θεωριῶν, τῆς διπλῆς θλάσεως, τῆς δυναμικῆς θερμότητος, τῆς ἠλεκτροχημείας κτλ. Ὁ Ἑρμάννος Χέλμχολτς ὑπῆρξεν εἰς τὸν περιφανεστάτον ἐπιστηθόνων τοῦ αἰῶνος, ὁ θάνατός του δὲ θεωρεῖται δικαίως ὡς σημαντικὴ ἀπώλεια διὰ τὴν ἐπιστήμην, ἣ ὁποία μεγάλως εἰς αὐτὸν ὀφείλει προόδους.

— Ὁ κ. Δ. Αἰγινήτης, διευθυντῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἀστεροσκοπεῖου, ἐπιστρέψας ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ἐδημοσίευσεν ἐκτενὴ ἔκθεσιν περὶ τοῦ τελευταίου λαβόντος ἐκεῖ γῶραν σεισμοῦ. Μακροαὶ παρατηρήσεις ἔπεισαν τὸν κ. Αἰγινήτην ὅτι πρόκειται περὶ σεισμοῦ τεκτονικῆς φύσεως. Ἀποτέλεσμα τοῦ σεισμοῦ τούτου εἶνε ἡ βιβλιοθήκη καταθῆσις τῶν ἀκτῶν, ἀλλὰ κατὰ τὸν κ. Αἰγινήτην, ὁ καταποντισμὸς θὰ ἐπέβη μετὰ πολλῶν ἐτῶν παρόντων, ὡς τε μάταιοι εἶνε οἱ σημερινοὶ φόβοι τῶν κατοίκων τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

— Ἐν Γασταίν, ὅπου ἀπῆλθε τὴν προεσπέραιαν ἐκ Βερολίνου, ἐώρασαν ὁ Ἑρνεστός Κούρτιος τὴν ὀγδοηκονταετηρίδα του. Δῶρα καὶ συγχαρητήρια τηλεγραφήματα κατέκλισαν τὸν οἶκον τοῦ κλεινοῦ ἐπιστήμονος. Ὁ Ἀυτοκράτωρ Γουλιέλμος ἀπήλυθεν πρὸς τὸν Κούρτιον μόνχειρον γράμμα, ἐν ᾧ ἀγγέλλον τὴν εἰς αὐτὸν ἀπονομῆν τοῦ μεγαλοσταύρου τοῦ Στέμματος, ἐκφράζει τὸν βαθύτατον αὐτοῦ σεβασμὸν πρὸς τὸν πατρικὸν φίλον καὶ

σύμβουλον. Τὸ βαρυτιμώτατον τῶν δώρων ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀυτοκρατορικῆς Φρειδερίκου.

Θεατρικὰ

Τὸ νέον τετρούρακτον ἱστορικὸν δράμα τοῦ Σαρδού, τὸ ὁποῖον θὰ παρασταθῇ εἰς τὸ παρισινὸν θέατρον τῆς Ἀναγεννήσεως, ἐπιγράφεται ἡ *Λουϊσάσα τῶν Ἀθηνῶν*, ἔχει δὲ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ὡς καὶ τὸν αὐτὸν τίτλον μετὰ τὸ γνωστὸν βραβευμένον δράμα τοῦ ἡμετέρου Κλέωνος Ραγκαβῆ. Ὁ συγγραφεὺς τὸ ἀνέγνωσεν ἤδη πρὸ τῆς Σάρρας Βερνάρ καὶ τῶν λοιπῶν καλλιτεχνῶν τῆς Ἀναγεννήσεως, οἱ ὁποῖοι ἔμειναν ἐξ αὐτοῦ ἐνθουσιασμένοι. Ἡ σκηνὴ ὑπόκειται ἐν Ἀθήναις τῷ 1451. Ἡ τελευταία πρᾶξις διαιρεῖται εἰς δύο μέρη. Εἰς τὸ πρῶτον ἡ σκηνὴ παρουσιάζει τὴν Ἀκρόπολιν μετ' ἀπόψεως τοῦ Παρθενῶνος καὶ τοῦ ἐν τοῖς Προπυλαίοις δουκικοῦ Παλατιῦ. Ἡ δευτέρα πρᾶξις μᾶς μεταφέρει εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ δουκικοῦ παλατιῦ. Εἰς τὸ πρῶτον μέρος τῆς τετάρτης εὐρισκόμεθα ἐπὶ τοῦ λόφου τῶν Νυμφῶν, εἰς τὸ τέλος δὲ εἰσερχόμεθα καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ἀγίας Μαρίας, τοῦ ἀρχαίου Ἐρεθθεῖου. Αἱ διάφοροι αὐταὶ σκηνογραφίαι εἶνε ἤδη ἑτοιμοὶ καὶ λέγονται θαυμάσιαι· ἀλλ' ἡ παράστασις τοῦ δράματος θὰ βραδύνη ἀκόμη πολλοὺς μῆνας, διότι εἶνε γνωστὴ ἡ ἀκριβολόγος μέριμνα μετ' ἧς ἀναβιβάζει τὰ ἔργα τοῦ ὁ Σαρδού.

— Αἱ παραστάσεις τοῦ θεάτρου τῆς Ἀναγεννήσεως ἀρχίζουν τὴν 17 Σεπτεμβρίου διὰ τῆς *Σχίζου* τοῦ Κλαυδίου παλαιῦ δράματος τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμά υἱοῦ, τὸ ὁποῖον ἔσγε μετρίαν ἐπιτυχίαν ὅταν ἐδιδάχθη διὰ πρώτην φοράν, ἀλλὰ τὸ ὁποῖον ἐπιμένει ἤδη καὶ ἐλπίζει νὰ ἐπιβῆλῃ εἰς τὸ παρισινὸν κοινὸν ἡ Σάρρα Βερνάρ. Ὡς γνωστὸν ἡ *Σχίζου* τοῦ Κλαυδίου στηρίζεται ἐπὶ τοῦ «Φάνεμέ την!» τοῦ κατὰ τῆς ἀπίστου συζύγου διασχήμου ἀπορρισμοῦ τοῦ Δουμά, ὁ ὁποῖος τόσῃν ἄλλοτε ἐπροκάλεσε συζήτησιν.

— Εἰς τὸ ἀθηναϊκὸν θέατρα εἶχόμεν ἀλλεπάλληλα αὐτὰς τὰς ἡμέρας τὰ πρωτότυπα ἔργα. Μετ' ἐπιτυχίας πολλῆς ἐδιδάχθη εἰς τὸν *Παράδεισον* τὸ *Αἶμα ἀπ' ὅλα*, ἀθηναϊκὴ ἐπιθεωρητικὴ μετὰ πολλὰς ἀποσποδικήτους ἐμφανίσεις καὶ ὄρατα τραχυοδάνια, γεγραφέα ὑπὸ τοῦ κ. Μιχ. Λάμπρου. Τὸ ἔργον δὲν ἔχει φιλολογικῆς ἀξιώσεις· ἀλλ' εἶνε ἀσκετὴ εὐθυμῶν καὶ διασκεδαστικόν. Ὁμοίως ἐπέτυχεν εἰς τοῦ *Τόσσα*, χάρις εἰς μίαν θαυμασίαν ἐμφάνισιν τοῦ Παντοπούλου, καὶ ἡ *Τράτα* τοῦ Καπετάν Κωνσταντῆ, κωμειδύλλιον τρίπρακτον ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Αἰζίου, μετὰ 25 ἄσματα, τονισθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Α. Σπινέλη, ἐξ ὧν ἐν ἡ δύο λίαν ἐπιτυχῆ. Εἰς τὰ Ὀλύμπια ἐδιδάχθησαν τρία νέα δράματα. Περὶ τῶν δύο οὗτε λόγος· τὸ τρίτον ἦτο ἐν δράμα κοινωνικὸν τοῦ Δ. Κόκκου ἐπιγραφόμενον *Μία Γυνή*. Τὸ ὄνομα τοῦ δυσμοῖρου ποιητοῦ συνεκέντρωσε πολλὸν κόσμον, ἀλλὰ τὸ δράμα του δὲν ἔσπεψε μεγάλη ἐπιτυχία.

— Αἱ γερμανικαὶ ἐφημερίδες ἀγγέλλουσιν ὅτι ἐν Βιέννῃ θὰ παρασταθῇ τὸ πρῶτον ἐν δράμα τοῦ Γκογκοῦ Φανστία, ληφθεῖσας τῆς ὑποθέσεως ἐκ τοῦ ὁμονόμου αὐτοῦ μυθιστορήματος καὶ δραματοποιηθέντος ὑπὸ τοῦ ἰδίου συγγραφέως. Ὁ συγγραφεὺς, ἀπεπεριτύσας τὸ δράμα του καὶ μὴ εὕρισκον ἐν Γαλλίᾳ ἡθοισίον, κατέβληλον νὰ ὑποκριθῇ τὸ πρόσωπον τῆς ἡρωίδος, τὸ εἶχε κλείσει εἰς τὸ συρτάριόν του, μέχρις ὅτου κατὰ τὸ παρελθὸν ἔαρ τὸν ἐπεσκέψθη ὁ Λοθάρ, γερμανὸς δραματικὸς ποιητῆς. Μεταξὺ ἄλλων συνδιελέχθησαν καὶ περὶ τῆς Φανστίνης καὶ τῆς τύχης τῆς. Ὁ Λοθάρ προεκάλεσε τὸν Γκογκοῦ νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ τὴν μεταφέρῃ εἰς τὸ γερμανικόν, καθότι, ὡς τὸν διεβεβαίωσεν, ἐγνωρίζεν ἐν Βιέννῃ μίαν ἡθοισίον, ἣ ὁποία θὰ ὑπεκρίνετο θαυμάσιως τὸ πρόσωπον τῆς ἡρωίδος. Ὁ Γκογκοῦς συγκατετάθη, αὐτῷ δὲ ἡ Φανστία παριστάνεται κατὰ μεταφράσιν ἐν Βιέννῃ τὸν προσεχῆ Ἰανουάριον πιθανῶς.

— Ἀπὸ τῆς σκηνῆς τῆς Γαλλικῆς Κωμωδίας ἐπαίχθη κατ' αὐτὰς ὁ Σεβέρτος Γουίλλης τὸ παλαιὸν ἱστορικὸν δράμα τοῦ Φραγκίσκου Κοπέ. Ὁ ποιητῆς ἀθροῦν δὲν ἐδυνήθη νὰ παρευρεθῇ κατὰ τὴν θριαμβευτικὴν αὐτὴν παράστασιν, διὰ πρώτην φοράν ἀπὸ τῆς ἐνδοξοτέρως σκηνῆς τῆς Γαλλίας.